No. 104. DONDERDAG 2 SEPTEMBER. 1858.

VIJF EN DERTIGSTE JAARGANG

PROVINCIALE DRENTSCHE EN ASSER COURANT.

De uitgave dezer COURANT geschiedt op DINGSDAG, DONDERDAG en ZATURDAG. De prijs is per drie maanden te Assen ƒ 2.30 buiten Assen franco per post ƒ 2.45. — De prijs der Advertentiën is van 1 tot 5 regels ƒ 1.00 en voor elken regel meer 15 cent behalve 35 cent zegelregt.

GEDEPUTEERDE STATEN van Drenthe,

Brengen ter algemeene kennis, dat de Leembrug over de Hoofdvaart te Smilde, tot het doen uitvoeren van daaraan noodige herstellingen, voor de passagie zal zijn afgesloten, van Vrijdag den 3 tot aan Zaturdag den 18 der loopende maand.

Assen, 1 September 1858.

Gedeputeerde Staten voornoemd,
H. H. A. SLUIS.
Voorzitter.
W. H. HOFSTEDE,
Griffier.

De COMMISSARIS des KONINGS in de Provincie Drenthe,

Brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat door heeren Gedeputeerde Staten van dit gewest, bij besluit van den 25sten dezer no. 34 is bepaald:

A. dat de Jagt in deze Provincie zal worden geopend op woensdag den vijftienden September aanstaande;
B. dat de korte jagt op alle werkdagen, de lange jagt daarentegen alleen op Maandag, Woensdag en Zaturdag van iedere week zal mogen worden uitgeoefend, en
C. dat overigens geene andere beperking voor het jagtbedrijf zal bestaan, dan ten aanzien van het getal te schieten of te vangen hazen, zullende door één jager op één dag slechts vijf en bij klop- of drijfjagten door alle jagers te zamen slechts twintig hazen mogen worden geschoten of gevangen.

Assen den 28 Augustus 1858.

De Commissaris des Konings voornoemd,
DE VOS VAN STEENWIJK.

OVERZIGT
der belangrijkste Gebeurtenissen.

2 Sept.

Eindelijk heeft de Fransche *Moniteur* eene depêche van den Franschen gezant te Tien-Sing, luidende aldus:

„De wenschen des Keizers zijn vervuld. Het onmetelijke China is open voor het Christendom en bijna geheel vrij voor den Europeschen handel en industrie.

„Onze diplomatieke agenten kunnen t ij d e l ij k te Peking resideren.

„Zendelingen worden overal toegelaten.

„Een Chineesch afgevaardigde komt te Parijs.

„De wetten tegen het Christendom zijn opgeheven.

„Al de wederzijdsche verbindtenissen zijn aangegaan onder het zegel der keizerlijke commissarissen.

„Frankrijk en Engeland zullen nog meer concessien verkrijgen."

Nopens de vestingwerken aan den Chineschen rivier Pei-ho verneemt men, dat zij goed aangelegd, goed gewapend en met zekeren moed verdedigd zijn. Het getal der aldaar geplaatste kanonnen beliep 114. De kanonniers behoorden tot de keizerlijke garde en werden gecommandeerd door een Tartaarsch generaal, die gewond en wiens arm afgezet werd.

In 1853 werden die forten aangetast door een beruchten zeeroover, met dat gevolg, dat hij gevangen genomen, naar Peking gezonden, daar in eene kooi gezet en op de openbare plaatsen der hoofdstad ten toon gesteld werd. Een jaar lang stond hij alzoo ten doel aan hoon en spot en mishandeling, en toen verloste de dood hem uit een kerker, waarin hij altijd moest z i t t e n.

De Fransche *Moniteur* verhaalt, dat de Moldaviërs en Wallachijers alle redenen hebben om tevreden te zijn, althans zich zoo te houden, met den naam, die aan hunne Provincien is gegeven, namelijk *Vereenigde Vorstendommen.*

Dit erkent althans nationaliteit en belooft eene aaneensluiting in de toekomst.

Ook laat de Fransche regering bekend maken, dat zij in het bombardement van Jeddah niets onbehoorlijks ziet en dus geene redenen vond, om daarover vertoogen te rigten aan het Engelsch Bewind, iets, dat vele dagbladen, die weinig ingenomen zijn met de Engelsch-Fransche alliantie, vurig wenschten.

Onder de geruchten van den dag behoort ook dat eener ophanden zijnde verzoening van Engeland-Frankrijk met het koningrijk der Beide Sicilien, alsmede, dat Koningin *Victoria* een uit een politiek oogpunt hoogst belangrijk onderhoud zou hebben gehad met den Koning der Belgen.

Men denkt hier gewis, al zegt men het niet, aan de versterking van Antwerpen — een tweede Cherburg tegen Frankrijk.

Inmiddels verhaalt men, dat Cherburg, het Fransche namelijk, nog meer versterkt zal worden en men daartoe weldra een nieuw crediet zal openen.

Vreemde dingen, wij kunnen het niet genoeg herhalen, bij al de vredes-lofzangen, die wij dagelijks hooren aanheffen.

Koningin *Victoria* heeft een roerend afscheid genomen van hare kinderen in Pruissen. Hare dochter, de Prinses, wilde gaarne hare moeder op een gedeelte der reis vergezellen, maar de verstandige Vorstin, die zag hoe de dochter door het afscheid leed, verzocht dat zij niet verder zou gaan dan Keulen.

Algemeen gelooft men, dat de Prins van Pruissen, als zijn regentschapstijd ad interim zal zijn vervuld, tot Regent zal worden benoemd en de Koning dus de teugels van het Bewind uit zijne handen geeft.

De *Times* spreekt van een huwelijk van Prins *Napoleon* met de oudste dochter van Koning *Victor Emmanuel* van Sardinie, maar de *Times* is blijkbaar verlegen „om een praatje."

De Prinses is naauwelijks 15 jaar, doch moet overigens zeer beminnelijk zijn, althans de Keizerin-moeder van Rusland bewees haar, toen zij in Sardinie was, veel beleefdheid. Zij scheen daarin eene goede vrouw te zien voor den jongen Hertog van Leuchtenberg. De Prinses kan echter nog wel wat wachten, want te jong is een gebrek, dat elken dag vermindert, als men slechts in 't leven blijft.

Te oud — dat is erger.

Uit Britsch Indie komen goede tijdingen.

De Britsche troepen, hoewel in de zomertenten van de doorgestane vermoeijenissen uitrustende, sloopen toch, tusschen de bedrijven in, al de vestingen der muitelingen in het koningrijk Oude, die slechts eenigzins onder hun bereik zijn.

Vele aanvoerders van insurgenten, die geene om wraak schreeuwende zonden in hun schuldboek hadden, geven zich aan de Britsche autoriteiten over. Die trouw bleven aan de Oost-Indische Compagnie, ontvingen belooningen. Alleen zij, die groot aandeel namen in het verschrikkelijke oproer werden doodgeschoten, opgehangen, of iets van d i e n aard, dat hun levenslicht hier uitblies.

Van China geen nieuws.

Men verzekert echter, dat N.-Amerika, dat even als Rusland een afzonderlijk tractaat sloot met Zijne Chinesche Majesteit, het regt heeft bedongen, om telken jare eenmaal Peking te bezoeken, terwijl aan Rusland zou zijn toegestaan, om er steeds een gezantschap te laten resideren.

Spoedig zullen wij zien of het waar is, dat de beide Mogendheden, die als toekijkers de Fransch-Engelsche krijgsmagt op de hielen volgden, aan het einde van het lied redenen hadden, om een toon hooger te zingen, doordien zij met n i e t s doen meer verkregen dan zij, die het zwaard in de hand en de lont aan het kruid hielden en die bewezen, dat zij met of zonder toestemming gereed waren, eene visite te brengen aan het Pekingsche Hof.

Oostenrijk heeft in 1857 ruim 25 millioen florijnen meer ontvangen dan in 1856 en dankt dit verblijdend resultaat aan de finantiële talenten van den Minister *von Bruck*. Deze staatsman ondervindt echter ook tegenwerking in de haat der domperpartij, die elke hervorming, hoe nuttig ook, bestrijdt, zoowel in het administratieve als in het staathuishoudkundige, in 't kort, zoowel op materieel als op moreel gebied, en *von Bruck* is — Protestant.

Behoeft er meer om hem tegen te werken? Maar hij zorgt voor de schatkist en dus voor 't algemeen! 't Beteekent niets — hij moest zorgen voor de kerkelijke offerkist.

Hoe pleizierig het in den Kerkelijken Staat is, vooral voor reizigers, blijkt uit het volgende: „Een Franschman stapte het bureau der diligences te Bologna binnen, om plaats te nemen naar Florence. — Is er nog plaats? vroeg hij. Ja wel Excellentie, was het antwoord. (In Italie is bijkans ieder, die geld geeft, Excellentie). Hoeveel plaatsen verkiest u? Wij zijn met ons beiden. 't Is wel, en als gij voor twee betaalt, zullen wij u de zes plaatsen geven, midden in het rijtuig. Gij kunt dan zelfs slapen, des verkiezende. Gij hebt dus weinig reizigers.? Heel weinig Excellentie, uit vrees voor de roovers. Is er dan gevaar? Morgen niet Excellentie. Juist morgen niet? De bureaulist wendde zich daarop tot den conducteur en vroeg: op welken dag is de de diligence 't laatst aangevallen? Eergisteren was 't antwoord. Ah zoo, nu Excellentie, dan kunt gij gerust reizen, want er is tusschen elken aanval 8 dagen tusschenruimte.

Zou de conducteur ook aan de passagiers zeggen, wanneer het de dag wèl was, dat de diligence zou worden geplunderd?

En als de roovers dit merkten, zouden zij immers wel een anderen dag kiezen, of zij moeten meer brutaal dan schrander zijn.

De Sultan is eensklaps aangegrepen door de koorts maar door eene weldadige koorts -- de bezuinigings-koorts, en hij zoekt eene genezing, die tevens goed zal zijn voor zijn Volk. Niet ziende op de splinters die er zitten in de oogen zijner hoogere beambten, wil hij den balk uit zijn eigen oog rukken en eerst hervormingen maken in zijne hofhouding. Om dit te beter te doen, benoemde hij den Minister van Oorlog, een man van groote administratieve bekwaamheid en tevens van veel vastheid van karakter, ook tot Minister van zijn huis, en in de aanstelling van dien krijgsman, erkent hij zelf, dat hij betere orde op zijne zaken had behooren te stellen.

Dit is inderdaad een vreemd stuk.

Als een eenvoudig landman openlijk zegt: „ik heb geen orde op mijne zaken gehad" dan is dit eene bekentenis, waarvoor men zekeren moed behoort te hebben, om die aan de buren af te leggen — hoeveel te meer moet dit dan aan een Oostersch Alleenheerscher kosten, te erkennen: „ik was onbekend met mijne huishouding, verteerde inkomsten heden die ik in toekomstige jaren zou ontvangen en geraakte op die wijze deerlijk in schulden."

Verder heeft *Abdul Medjid* aan de beambten van zijn hof en aan de dames van het Serail eene schriftelijke waarschuwing gegeven, om de teering naar de neering te zetten.

Men voorspelt, dat de laatsten niet de eersten zullen zijn, om aan het bevel van haar gebieder te voldoen, want rijk te leven is een der dierbaarste genoegens, vooral van de Turksche vrouwenwereld.

't Zal nu te bezien staan of de Groote Heer, bijgestaan door een Oorlogs-Minister, gelukkig zal zijn in den oorlog tegen de weelde van het Oostersche hof en of zijne schriftelijke waarschuwing, tevens belijdenis van schuld, niet even onuitvoerbaar als vreemd zal zijn.

De Constantinopolitaansche nijvere klasse keurt die plannen des Sultans gewis hoogelijk af en zal welligt beweren, dat als het hof zoo armoedig wil leven, Turkije liever moet herschapen worden in — eene R e p u b l i e k!

En waar bleven dan de Groot-Visiers en de Pacha's van zeven paarden-staarten?

Die konden zich in een zwarten rok steken, met witten das en boord of figureeren in het een of ander kabinet van antiquiteiten.

De Europeesche effecten-markt zou er niet onaangenaam van trillen.

Men miste hen welligt alleen in de harems.

Het *Journal de Bruxelles*, een ultramontaansch blad, geeft aangaande de arrestatie in den Kerkelijken Staat van zekeren Graaf *Galdie*, die, zooals men zeide, Protestantsche bijbels trachtte te verspreiden, of althans bijbels volgens de vertaling van *Deodati*, eenige mededeelingen.

De Graaf bekleedde eene ondergeschikte betrekking aan het Ministerie van Oorlog en van daar, dat zijne arrestatie dubbele bevreemding baarde.

De toedragt der zaak is zoo niet, zegt genoemd blad. De Graaf hield zich bezig met het opstellen van eene geschiedenis der aanzienlijke geslachten in den Kerkelijken Staat, dat een zeer onschuldig en tevens hoog verdienstelijk werk kon zijn, en onderhield dienaangaande eene uitgebreide briefwisseling met een aantal personen in het rijk, dat zeer natuurlijk was en pleitte voor zijn ijver om de noodige inlichtingen te verkrijgen; maar de Pauselijke regering, die niet veel houdt van soortgelijke correspondentien, bragt den studeerenden Graaf op 't onverwachtst uit zijn boekvertrek over in een van 's rijks gevangenissen, en nam de vrijheid om eens te lezen wat hij schreef en wat men hem meldde. Toen zij dit alles goed bekeken en overwogen had, en niets vond dat strafbaar was, kon de Graaf weer naar huis en aan zijn arbeid gaan.

Men ziet dus, zegt het *Journal de Bruxelles*, dat het een o n b e d u i d e n d voorval is.

Onbeduidend?!

Een burger, die eene geschiedenis schrijft, en daartoe de noodige briefwisseling houdt, op 't onverwachts achter de grendels te plakken, zijne papieren te doorsnuffelen en niets vindende, dat onbehoorlijk is, hem weder op vrije voeten te stellen — is dat onbeduidend?

Maar de ultramontanen hebben wonderlijke begrippen. Dat in Zweden vrouwen, die van de Luthersche tot de R. Catholieke kerk overgingen, uit het Land werden gebannen, schreeuwt ten hemel, dat de Protestanten in Belgie door o v e r t u i g i n g R. Catholieken tot het Protestantismus zoeken over te halen — 't is strafschuldig, hemeltergend, maar dat een schrijver, die eene geschiedenis der aanzienlijkste geslachten des lands opstelt, uit zijn huis gehaald en in den kerker wordt gebragt, is een o n b e d u i d e n d voorval! Dat het kind van Israelitische ouders, 't welk door een R. Catholieke dienstmeid, zonder weten der ouders naar eene R. Catholieke kerk gebragt en gedoopt, en daarna, op last der autoriteit, met geweld uit het ouderlijk huis in een klooster gebragt werd, dat is r e g t!

Wonderlijk, onbegrijpelijk is het, dat nog zoo velen niet willen zien, dat het onmogelijk is met de ultramontaansche partij in vrede te leven, als men prijs stelt op betamelijke vrijheid, en als men tusschen God en zijn geweten geen menschelijke dwang duldt.

Men vindt het d r i e s t, als de Protestanten in Frankrijk het licht op den kandelaar zetten en ieder noodigen om er bij te zien, wat waarheid en wat leugen is, maar in den nacht voor een kerkhof het wijze koningswoord: „er is maar een God en dat liefde alle menschen vereenigt" weg te nemen, dat is C h r i s t e l ij k!

En dan zijn er nog flaauwe Protestanten, die het euvel duiden, als men op zooveel onverdraagzaamheid wijst en waarschuwt voor de toekomst. Verre is het van elken waren Protestant, zijn Roomsch Catholieken medeburger, met wien hij leeft en werkt, te bemoeijelijken of te minachten, maar de ultramontaansche partij, waar zij zich ook moge vertoonen, m o e t hij wantrouwen en onnadenkenden op haar wijzen, opdat hij door onverschilligheid haar slaaf niet worde of zijne kinderen een juk bereide, dat hen moeije-

lijk zou vallen te dragen en een treurig denkbeeld geven van den godsdienstijver hunner vaderen.

De Koningin van Spanje en haar gemaal zijn te Avilès aangekomen en met groote vreugde ontvangen. De beide Vorstelijke personen hebben, om aan den volkswensch te voldoen, een gedeelte der stad te voet bezocht.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

Waterhoogte. Arnhem, 30 Aug. 1.21. El; † A.P. 8.16. Gew. 2 d.

De **Rijnhoogte** te Keulen den 30 Aug. 6 voet 11 duim Rijnlands.

Men leest in den *Anzeiger* van Munster:

„In Holland, dat nu reeds het tweede jaar aan hitte en dorheid lijdt, ziet er slecht uit. Zoo als bekend is, bestaat dit *treurige* land bijna alleen uit *moeras* en *zand*. Het laatste vormt de *onafzienbare heiden* langs de Pruissische en Hannoversche grenzen; het eerste *het zoogenaamde Nederland*, dat vroeger zee was, en thans nog veel dieper ligt dan de Rijn en de zee. Op de heiden groeit zoo goed als niets — ter naauwernood pijnboomen. En in de *moerassen — polders* — vindt alleen het rundvee een *slecht weiland*. De tweejarige droogte had ook deze weilanden zoo onvruchtbaar gemaakt, dat de boeren hun voor spotprijzen moesten verkoopen, omdat zij het den winter niet over kunnen houden. In de steden ziet het er niet beter uit. Deze bestaan alleen van den handel, en daar deze tegenwoordig *geheel heeft opgehouden* (ganz darnieder liegt) is de ellende groot. Alleen in Amsterdam moeten ongeveer 70 000 menschen ondersteund worden, of behooren tot de hulpbehoevende armen. Maar ook bij de rijken vermindert de rijkdom, daar de millioenen, in de *ongebruikt liggende* handelsvlooten gestoken, sedert jaren geen interessen geven, en toch moet de ongemeen dure levenswijze bestreden worden."

— Bij gelegenheid van den moordaanslag op den Amsterdamschen predikant, herinnert dr *Schotel* het publiek, dat het voor de eerste maal niet is, dat de predikanten aldaar aan zulk een aanslag bloot stonden, en verwijst op de *Nederlandsche Jaarboeken*, 1755, waar bl. 919 een uitvoerig verslag voorkomt van den aanslag op het leven van *Jean Henry François*.

— Door de directie van den Rijnspoorweg werden voor eenigen tijd zoogenaamde pleizier treinen voor den werkenden stand ingevoerd, die naar veler meening slechts de ontheiliging van den Zondag bevorderden, doch naar het gevoelen van anderen den nijveren werkman in de gelegenheid stelden, om na den geheelen week gearbeid te hebben, zich een enkele maal in Gods vrije natuur te verlustigen. De meerderheid van den Amsterdamschen gemeenteraad heeft besloten zich met het verzoek om opheffing dier treinen tot den minister van binnenlandsche zaken te wenden, doch met het indienen van een adres, te wachten tot dat in een volgend jaar die treinen weder zouden worden aangekondigd. De *Stoompost* geeft thans den raad, dit adres maar geheel achterwege te laten, op grond van het volgende, dat ter oore van de redactie van dit blad is gekomen: Het consistorie van de Hersteld Evangelisch Luthersche Gemeente te Amsterdam had zich ook de pleizier-treinen aangetrokken en zich deswege tot den minister gewend. En wat is nu het antwoord geweest? Wij gelooven, dat het van den volgenden inhoud was: Dat volgens de bepalingen van de concessie de vertrek-uren en het minimum der dagelijksche treinen voor de publieke dienst noodig, door de regering in overleg met de maatschappij worden bepaald, maar dat het aan deze vrij staat, om ten allen tijde zooveel treinen te doen loopen als zij geraden oordeelt, mits de openbare veiligheid er niet door worde benadeeld; en dat zij wijders geheel vrij is, om bij de bepaling der vrachten, voor het vervoer van personen en goederen, het vastgestelde tarief naar goedvinden te verlagen.

— Zooals men weet, werd bij de staatsbegrooting voor dit jaar eene som van ƒ 60,000 toegestaan, voor het voorloopig en door de regering noodzakelijk geacht onderzoek voor de aan te leggen spoorwegen. Zoo spoedig het jaargetijde dit toeliet, en wel reeds in Februarij (zegt *de Stoompost*) werd met dit onderzoek een aanvang gemaakt. Met ijver werd daarmede voortgegaan, zoodat thans reeds zijn onderzocht: 1o. eene lijn van Harlingen over Franeker en Leeuwarden naar Groningen, Assen, Meppel, Zwolle, Deventer, Zutphen en Arnhem, met zijtakken van Zwolle naar Kampen en van Zutphen naar de Duitsche grenzen; 2o. eene lijn van Arnhem naar Nijmegen en verder in de rigting van Kleef en van Mook; 3o. eene lijn tot aansluiting van den Hollandschen met den Rijn-spoorweg, en verder over IJsselmonde en Dordrecht naar Willemsdorp, waaronder begrepen het, zoo noodig, bouwen van bruggen over de Maas bij Rotterdam en over de Nieuwe Maas bij Dordrecht; 4o. eene lijn van den Moerdijk naar Breda.

— Te Delft is gedurende de kermis een goochelaar begoocheld; een man, wiens vlugheid van vingers zoo groot is dat hij met glacé-handschoenen kunststukken doet, heeft op zijne beurt de behendigheid van anderen ondervonden. Zekere professor *Bils*, een Duitsch goochelaar, die zich op de Delftsche kermis bevond, had zich den 24 naar de tent van *Boas* en *Judels* begeven, waar hem zijne gouden snuifdoos met beschilderd deksel, naar men wil een geschenk van een gekroond hoofd, en van eene aanzienlijke waarde, naar alle waarschijnlijkheid is ontfutseld. Er is ƒ 25 belooning uitgeloofd voor dengenen, die aan het bureau van de *Delftsche Ct.* nadere aanwijzing doet.

— Z. M de koning heeft zich in den morgen van 27 dezer naar het *Huis ten Bosch* begeven, om na HDs terugkomst van zijne buitenlandsche reis een bezoek bij H. M de koningin af te leggen.

's Gravenhage, 25 Aug. In de zitting der arrond.-regtbank van heden is behandeld de aanklagt tegen *C. Boers*, ouderling der Christelijke Gereformeerde gemeente onder het Kruis, wegens hoon den leeraar dier gemeente, Ds *ten Oever*, aangedaan. De beklaagde had namelijk in de maand Junij ll. bij den boekh. *Slingeland* alhier, een boek doen drukken, getiteld: *„Afgeperst protest of verslag tegen de notulen der algemeene kerkvergadering, enz.*, waarin de klager *ten Oever*, en nog eenige andere personen werden beschuldigd van te zijn leugenaars, karakterloozen, eedbrekers, enz. De aanleiding van het protest is gelegen in de naar het oordeel van den bekl. onwettige benoeming van den Heer *ten Oever* tot predikant. Hij had daartegen verschillende betoogen ingebragt, die evenwel ten gevolge hadden, dat hij eerst in zijne betrekking van ouderling werd geschorst, later gecensureerd en ten laatste geëxcommunieerd. Deze omstandigheden, waarin hij zag eene schending der regten van de kerk, gaven hem aanleiding tot het doen drukken van genoemd protest. Dit stuk is echter niet in den handel gebragt, maar daarvan zijn slechts enige exemplaren toegezonden aan ouderlingen of predikanten van genoemde gemeenten in verschillende plaatsen, terwijl de afgifte daarvan aan personen, niet tot de bedoelde kerk behoorende, door den beklaagde werd geweigerd. De substituut-officier van justitie, requireerde de schuldigverklaring en veroordeeling in eene geldboete van ƒ 8. Door den verdediger van den bekl., Mr. *D. Léon*, werd vooral gewezen op den liefdeloozen toon, waarin genoemde predikant *ten Oever* zich bij eene in 1856 gehouden predikatie heeft uitgelaten en die weinig overeenkwam met de Christelijke liefde. Verder werd door hem, wat de zaak zelve betreft, beweerd: 1°. Nietigheid der dagvaarding, omdat deze niet inhoudt eene juiste opgave der feiten; 2°. dat hier geen animus injuriandi bestaat, en 3°. dat er in casu geene verspreiding in den zin der strafwet heeft plaats gehad. Na re- en dupliek werd door den bekl. eene schriftelijke verdediging gevoerd, die hierop nederkwam, dat niet de wereldlijke regter over deze zaak uitspraak moest doen. Heden over acht dagen zal de uitspraak geschieden.

Zutphen, 28 Aug. In eene buitengewone vergadering van den gemeenteraad, heden middag gehouden, is, ten blijke van belangstelling en met het oog op de te verwachten voordeelen voortvloeijende uit het leggen van den Noorder- en Oosterspoorweg besloten, gedurende 20 jaren, jaarlijks eene som van ƒ 12 500 bij te dragen.

Dedemsvaart 28 Aug. De levendigheid der scheepvaart is dezer dagen op dit kanaal zoo groot, dat de sluizen bijna aanhoudend bezig zijn de vaartuigen op te nemen. Het schijnt dat het vertier telken jare nog vermeerdert. Gelukkig dat men door voeding uit de rivier de Vecht, te Ane, door middel eener stuw aldaar, genoegzaam peil van water in dit kanaal weet te erlangen voor eene ongehinderde scheepvaart.

Goes, 26 Aug. Een voorval, dat erge gevolgen had kunnen hebben, meldt men uit Yerseke:

In den namiddag van gisteren, na het lossen van een voer mede, verschrikte een der paarden, gespannen voor den wagen van den landbouwer *C. Felius* en geraakte daardoor zoo zeer aan het slaan, dat de voerman het bestuur verloor, en beide paarden met den wagen op hol gingen. Kort in de nabijheid van den Yersekendam voor de woning van den veerschipper *J. van Zweden*, die juist voor zijne woning stond, stortten paarden en wagen van den daar gelegen steilen dijk, en kwam een der paarden tegen die woning te land, terwijl het andere, onbegrijpelijk, door het schuifraam in de kamer belende, waar *van Zweden's* dochter aan het werk was, terwijl een harer kinderen bij haar zittende te spelen, nagenoeg door het paard werd omgeduwd. De tegenwoordigheid van geest doet de moeder onmiddelijk op het kind toeschieten, zich met hetzelve in de bedsteде verbergen en zoo mogelijk beveiligen. Slechts juist in tijds uit de voeten, begon dan ook het paard het huisraad in de rondte kort en klein te slaan. Gelukkig is dit afgeloopen zonder verlies van menschenlevens en alleen met groote ontsteltenis en schrik.

Dordrecht, 31 Aug. Een vrachtwagen, beladen met balen rijst, passeerde heden morgen de Hoogt; twee jongens klommen er van achteren op. Een van hen, acht jaren oud, had echter het ongeluk er van ter zijde af te glijden, waardoor hij onder het achterwiel geraakte en verpletterd werd.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

FRANKRIJK.

Bij het ministerie van marine is een Chineesch rood koperen kanon, een zestienponder, ontvangen, dat bij de inneming van Canton niet vernageld in handen der Franschen viel.

— Uit goede bron wordt berigt, dat, ten gevolge van het verdrag van Tiensin, een Chineesch gezantschap, bestaande uit een mandarijn (misschien *Kei Ing*, europeesch gezind) en een gevolg van twintig personen, naar de hoven van Engeland en Frankrijk zal worden gezonden.

— Het protestantsche blad *le Lien* deelt de volgende zinsneden mede uit de circulaire van den prefekt van het departement Sarthe, betreffende de colportage der bijbels:

„Op sommige plaatsen zijn klagten gerezen over den ijver der godsdienst-propaganda. Het centraal bestuur wil zorg dragen dat geen geschrift verspreid worde, dat door zijnen inhoud de gemoederen kan verbitteren en hartstogten opwekken die niet meer tot onzen tijd behooren. Door uwe krachtige medewerking behoort gij tot de verwezenlijking van dat verstandige denkbeeld bij te dragen, en dus is het ten deze en in alle andere dergelijke aangelegenheden uw pligt, u te verzekeren dat de colporteur van behoorlijke magtiging is voorzien, en dat op al de voorwerpen welke hij bezit de blaauwe stempel is gedrukt. Ik moet, overeenkomstig de instruktiën van den minister van binnenlandsche zaken, er bijvoegen, dat in al de departementen als het onze, waar een gering gedeelte der bevolking de hervormde eerediensten belijden, de protestantsche bijbels moeten worden gelijk gesteld met geschriften, strijdig met de godsdienstleer der meerderheid, en dus van dien aard zijn, dat zij eene zekere verbittering kunnen te weeg brengen. Uit dien hoofde moeten deze boeken, zelfs al zijn zij van den stempel voorzien, van de colportage worden uitgesloten. Ten einde mij in staat te stellen Z. Exc. op de hoogte te houden, zoo als de minister het verlangd, van alles wat dezen tak van dienst betreft, zult gij, mijne heeren! wel de goedheid willen hebben, mij onverwijld te willen onderrigten van de verschillende feiten die er mede in verband staan."

— Een beursbezoeker te Parijs kreeg een onweêrstaanbaren lust om een ridderorde te bezitten, en om er zich een aan te schaffen betaalde hij aan een man in die stad 2000 fr., waarvoor hij de „orde der vier duitsche keizers" zou bekomen. De liefhebber informeerde zich naauwkeurig en vernam dat die orde evenmin bestond als een andere „van den holstein-lauenburgschen leeuw," waarvan hij vroeger wel eens gehoord had. Hierop volgde een aanklagt tegen den orde-leverancier, en bij onderzoek der zaak bleek dat te Parijs, Londen, Brussel, Madrid, Rome, Florence en Parma agentschappen bestaan, die in valsche ridderorden, adelijke titels, eeramb ten, perkamenten, stamboomen, diplomaas van geleerde genootschappen enz. een zeer voordeeligen handel drijven.

— De overstrooming te Savona is, volgens de laatste mededeelingen veel verschrikkelijker geweest, dan men aanvankelijk vreesde. Reeds zijn dertien lijken gevonden en men mist nog altijd menschen. De meeste verongelukten werden door het met woest geweld van de bergen afstroomende water in hunne kamers overvallen en hadden geen tijd daaruit te komen. Van eene enkele familie verdronken drie leden bij de deur. Een vader, die bij het vlugten ontdekte, dat zijn jongste kind nog ontbrak, spoedde zich naar het huis terug en het gelukte hem ook de kleine op zijn schouder naar buiten te brengen; maar onderwijl was de stroom, waar hij door moest, zoo gezwollen, dat hij voor de oogen der andere huisgenooten, die op den anderen oever stonden, met zijn kind onmiddelijk weggesleept werd. Verscheidene sierlijke villa's zijn verwoest; de prachtige huizen en de weelderige oranjebosschen, waardoor Savona beroemd is, zijn door de golven als weggevaagd en de bodem is overdekt met rotsblokken, steenen, zand en slijk.

— In November a. s zal te Parijs eene vergadering worden gehouden, met het doel tot de oprigting over te gaan eener aandeelen-maatschappij tot doorgraving van de landengte van Suez.

ENGELAND.

De gunstig bekende Duitsche aardrijkskundige, dr. *August Petermann*, heeft aan de *Times*, die over de snelle communicatie tusschen Peking en St. Petersburg (ter gelegenheid van het ontvangen der tijdingen van het met China gesloten tractaat) zoo verwonderd was, een schrijven gerigt, waaraan het volgende ontleend wordt: Een Russisch coerier legt den afstand tusschen de beide hoofdsteden in 26 of 27 dagen af. De telegrafische gemeenschap loopt thans slechts van St. Petersburg tot Moskau; zij kan echter zonder bezwaar tot Kiachta uitgestrekt worden; en dan zoude een berigt uit Peking binnen acht dagen te St. Petersburg kunnen worden ontvangen. Het belang van den Amour als een communicatie- en handelsweg kan niet hoog genoeg opgegeven worden. Nicolayeffski, dat aan de monding van den Amour ligt en reeds thans die streken van handelsproducten en artikelen van weelde voorziet, welke vroeger uit het vergelegen en dure St. Petersburg kwamen, is bestemd het Londen of Liverpool van Aziatisch Rusland te worden. Acht jaren geleden was het eene wildernis, thans is het eene bloeijende handelplaats en de Russische regering moedigt, door de meest liberale ondersteuning, vreemde zoowel als inlandsche kooplieden aan, om zich aldaar te vestigen. Reeds thans bevaren 29 stoombooten, waaronder 14 oorlogschepen, den Amour. Rusland, zegt dr. *Petermann*, houdt deze feiten niet geheim en men moet erkennen, dat de tegenwoordige czaar eene geheel andere staatkunde dan zijne voorgangers volgt. — De Amour heeft overigens dit eigenaardige, dat zijne monding, hoewel zij op geenen hoogeren breedtegraad ligt dan die van de Shannon in Ierland, tengevolge van zekere invloeden van het klimaat, door ophoogingen van ijs negen maanden van het jaar gesloten blijft. Doch Rusland is voornemens van zeker punt aan den Amour, 60 mijlen ten zuiden van de monding, een spoorweg naar de Castriesbaai aan te leggen, welke baai acht maanden van het jaar open is.

— Te Worthing in Sussex is een ongeluk te water voorschijn gekomen.

DE VERTELLER ENZ.

Vroeger is melding gemaakt van het gebruik van waterglas als waschmiddel in onderscheidene plaatsen in het buitenland, met name in Duitschland. Volgens de latere berigten is ten gevolge van de gunstige resultaten, die men van het gebruik er van in de strafgevangenis te Waldheim verkreeg, het waterglas in verschillende landsinrigtingen op hooger bevel in het koningrijk Saksen ingevoerd en spoedig ook bij vele bijzondere personen in gebruik geraakt. Het voordeel, dat men er van heeft, is goedkoopte en zeepbesparing, buitendien spoediger wassching en dus minder verbruik van brandstof. Ook heeft het waschgoed minder met waterglas dan met zeep te lijden, en wordt betrekkelijk schooner en de waschvrouwen wasschen zich daarbij de handen niet meer stuk. Bij zijden zakdoeken, waar de kleur door het wasschen met zeep verdwenen was, is de gele kleur weer te voorschijn gekomen.

In het begin des jaars is te Fernambuc de teekening van plan en doorsnede in het licht gegeven van een der zonderlingste doodensteden, welke eerst onlangs toevallig ongeveer 140 mijlen van Fernambuc, te midden van de bergketen Irmaos werd ontdekt. Beneden het plateau van een berg, overigens niet hooger dan 300 el, bevindt zich eene grot van 15 schreden breedte en ongeveer 150 lengte. De rotswanden zijn met bekkeneelen van menschen en dieren, met beestenvellen, met pijlen, pluimen en knodsen behangen: waarschijnlijk zoovele zegeteekenen door de Indiaansche krijgslieden behaald, wier graven aan weêrzijden van den ingang geschaard staan. Die graven zijn groote aarden potten van zware deksels voorzien. De lijken zijn daarin geplaatst in zittende houding, met de ellebogen op de knieën en het hoofd in de hand rustende: daarnevens wapenen en sieraden. De lijken zijn meest alle gaaf en ongeschonden. Slechts het haar is van den schedel uitgevallen; de tanden daarentegen blinken als

gevallen. Van een gezelschap van 20 personen, meestal kinderen, die met een pleizierjagt uit zeilen gegaan waren, verdronken 13 door het omslaan der boot tengevolge van eene windvlaag, ofschoon twee geoefende bootslieden het vaartuig bestuurden. Van zes kinderen uit één huisgezin verdronken er vijf, en van een andere familie verdronken er drie, benevens twee dienstboden. De kinderen behoorden tot twee familiën, die 's morgens naar de wedrennen en de wedstrijden op het water te Littlehampton vertrokken waren en verlof gegeven hadden aan hunne dienstboden, om met de kinderen uit zeilen te gaan.

— Kapitein *Franklin*, van de *Undaunted*, maakte onlangs een zijner gewone reizen van Calcutta naar Londen om de Kaap. Tusschen Calcutta en de Kaap had hij zich reeds het misnoegen der passagiers op den hals gehaald. Op laatstgenoemd punt scheepte zich een advocaat, *Krog* genaamd, aan boord van de *Undaunted* naar Engeland in. Tot de bezwaren van den kapitein behoorde ook, dat de passagiers tusschen 8 en 10 ure des avonds whist speelden en luid praatten en lachten, en daardoor den kapitein in zijnen slaap stoorden, die dan ook dreigde ten 8 ure 's avonds het licht te laten uitdoen. De heer *Krog* trad als verdediger van zijne medepassagiers tegen den kapitein op en zeide onder anderen tot hem: »Gij hebt geen regt de passagiers naar bed te zenden, gij hebt geen magt over ons; uw schip is een drijvend hôtel en gij zijt de logementhouder.« Kapitein *Franklin* beschouwde deze woorden als eene soort van majesteitschennis, liet al de matrozen op het dek komen, wapende zich met een revolver en zeide: »Gij wilt mij het bevel over mijn schip ontnemen, doch ik heb het regt u wegens oproerige uitdrukkingen in de ijzers te slaan. En hij hield woord. Een zeven voet lange ketting werd met het eene eind aan een der beenen van den heer *Krog* en met het andere aan den dorpel der kajuit bevestigd, en in dezen toestand bragt de heer *Krog* tien dagen en nachten door. De thermometer stond gedurende dien tijd op meer dan 100° F. Men kan zich derhalve een denkbeeld vormen van het lijden des heeren *Krog*. Te Bristol diende hij eene aanklagt tegen kapitein *Franklin* in, en deze werd door de regtbank tot betaling eener schadevergoeding van 375 pd. st. (f 4500) veroordeeld.

DUITSCHLAND.

In de nabijheid van Warschau is dezer dagen een misdrijf gepleegd, hetwelk daar ter stede algemeene sensatie heeft verwekt. Eene moeder van vijf kinderen, die eene ongeoorloofde liefde voor een jongman koesterde, zocht haren echtgenoot te vergiftigen; doch ten gevolge eener vergissing, dronk hare oudste dochter het daartoe bereide glas ledig en gaf weldra, in het bijzijn der schuldige moeder, onder de hevigste kramppijnen, den geest. Dit trof de vrouw zoodanig, dat zij krankzinnig werd en in dien toestand naar de bosschen vlugtte, waar zij verscheidene dagen heeft rondgezworven. Het is thans gelukt haar in handen te krijgen en aan de justitie over te leveren.

— Koningin *Victoria* van Groot-Brittannie heeft jl. Vrijdag voor de vierde maal Berlijn bezocht, en zal, naar men verneemt, op het tijdstip der bevalling harer dochter weder in Pruissen komen en dan niet incognito, zoodat de Pruissische hoofdstad haar bij die gelegenheid schitterend zal kunnen ontvangen. In den avond van den 28 Aug. is de koningin op hare terugreis naar Engeland, te Deutz aangekomen. Den 29e heeft zij de merkwaardigheden der stad Keulen bezocht, en 's namiddags ten 4 ure de reis voortgezet.

— Ter gelegenheid van de algemeene vergadering der Gustaaf-Adolf-vereeniging werd den 26 te Leipzig in de Thomaskerk eene feestelijke godsdienstoefening gehouden, waarbij dr. *Tholuck*, van Halle, als prediker optrad. De vergadering werd, na afloop dezer kerkdienst, in de Nikolai kerk door den heer *Hoffmann* geopend, die als voorzitter een overzigt gaf van de geschiedenis der vereeniging tot op dezen dag. Dr. *Stephani*, advocaat, las de namen voor der afgevaardigden van eenige der hoofdafdeelingen der vereeniging; daartoe behoorden afgevaardigden uit de Nederlanden, België, Zwitserland, den Elzas, Engeland, Noorwegen en Hongarije. Brieven die van warme deelneming getuigden, waren overigens ontvangen uit Parijs en Amsterdam; een geschrift, aan de martelaars in Hongarije en Zevenbergen gewijd, is aan de vereeniging opgedragen geworden. In het jaarlijksch verslag, door den heer *Howard* uitgebragt, werd geklaagd over het uitblijven of laat inzenden van de mededeelingen van enkele afdeelingen. Over het algemeen verkeert de vereeniging in bloei, en met uitzondering van Mecklenburg-Schwerin neemt haar ledental overal toe. In het vorige jaar zijn 107 000 thaler, ten behoeve van 225 duitsche en 155 vreemde gemeenten, aangewend. De inkomsten vermeerderen met elk jaar; in 1857 werden aan de vereeniging 22 legaten vermaakt, waaronder een van 1000 thaler door wijlen dr *Grossmann*. De zitting op dien dag duurde zes uren, en werd besloten met een dankgebed, uitgesproken door den heer *Zimmermann*, en met gezang. Ten 5 ure werd een feestmaal gehouden, dat door zeer veel leden werd bijgewoond. Het getal vreemde leden bedroeg op dien dag 398. — In de derde zitting werden tot nieuwe leden van het centrale bestuur benoemd: de heeren *Howard* en *von Wächter* (Leipzig), *Grüneisen* (Stuttgart), *Voigdt* (Koningsbergen), *Ebert* (Kassel), *Schmeidel* (Breslau), *Thiele* (Koblenz) en *von Puttkammer* (Posen). De gemeente Schwarzwald (in de Czernowina) is aangewezen als de arme gemeente, voor welke het sedert acht jaren gebruikelijke liefdewerk zal worden bestemd; de som tot dat doel te gebruiken is dit jaar ongeveer 4450 thaler. — De algemeene vergadering in 1859 zal te Ulm worden gehouden.

SPANJE.

De koningin van Spanje heeft eene nieuwe ridderorde ingesteld, ter herinnering aan *Pelagius*, die het eerst de Spaansche monarchie weder in het leven riep. De eerste grootmeester dezer nieuwe orde, de orde van Covadonga genaamd, naar de plaats waar *Pelagius* met het volbrengen van zijne taak aanving, zal don *Alfonso*, prins van Asturie, wezen. Men beklaagt zich in Spanje te regt over het groote aantal ridderorden, waardoor het *prestige* der instelling verloren gaat, doch de nieuwe zal met blijdschap ontvangen worden, wanneer zij de opheffing van eenige anderen ten gevolge heeft.

RUSLAND.

Voor zijn vertrek heeft de Keizer al de boeren der keizerlijke landgoederen vrij verklaard; hun getal bedraagt ongeveer 200.000. De generaal, die aan het hoofd dier administratie staat, was naïf genoeg geweest om te verzoeken, dat de zaak ten minste tot zijn dood in statu quo bleef. 's Keizers antwoord hierop was evenwel, dat zijn bevel dadelijk moest worden uitgevoerd.

Keizer *Alexander* gaat dus voort door eigen voorbeeld den adel op te wekken, tot het nemen van maatregelen, die zoo zeer in 't belang zijn van het land en van de landbezitters, en die, ook al zullen ze eenige opofferingen kosten, Rusland geheel zullen hervormen en op de hoogte brengen der Westersche beschaving.

— Te Astrakan is een kruidmagazijn gesprongen en de helft der stad dien ten gevolge vernietigd, terwijl een gedeelte der andere helft eene prooi der vlammen is geworden. Het verlies aan menschenlevens en waarde is nog niet te berekenen.

ASSEN, 2 September.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

's Hage, 2 Sept. De Regtbank te Amsterdam heeft den eisch van de gemeente Meppel tegen de Drentsche Kanaal-Maatschappij tot schadevergoeding wegens wanpraestatie, niet ontvankelijk verklaard. De verdere vorderingen zijn ontzegd, met veroordeeling van de gemeente Meppel in de kosten.

Amsterdam. Woensdag, 1 Sept. Op de beurs van heden was de slotkoers der **effecten** als volgt:

Nederl. $2\frac{1}{2}$ pCt. $64\frac{1}{8}$ percent. Dito 4 Ct. $99\frac{1}{16}$ percent. — *Rusland* bij Hope en Comp. 1798 en 1815 5 pCt. $106\frac{3}{4}$ percent. — *Oostenrijk* Nieuwe Metallieken 5 pCt. $87\frac{5}{8}$.

—

Granen en Zaden.

Koolzaad flaauw; op October f 480. — Raapolie lager; op zes weken f $44\frac{1}{2}$. — Tarwe onveranderd. — Rogge hooger; 121 ponds Petersburgsche f 179 — 126 ponds nieuwe Holsteinsche Boekweit f 248.

Tot Officier van Justitie te Groningen is benoemd de heer Mr. *W. L. Schiffer*, thans officier van Justitie te Appingadam, en tot laatstgemelde betrekking de heer Mr *T. H. Bondam*, thans substituut-Officier te Groningen.

— De opening der jagt zal in Friesland en Groningen even als in Drenthe op 15 dezer plaats hebben.

— Tot Rijksontvanger te Stads-Kanaal [Onstwedde-gedeelte] is benoemd de heer *J. P. N. Gaymans*, thans Rijksontvanger te Hoogkerk.

— De werkzaamheden aan de Noordwillemsvaart naderen Assen meer en meer. Gelijk wij reeds gemeld hebben, zullen de graafwerken voor den winter grootelijks zijn afgeloopen. Wij vernemen, dat de bestekken voor de kunstwerken zijn goedgekeurd, en deze dus weldra zullen kunnen worden uitbesteed.

— In zeer vele plaatsen in ons land zal men de vierde September, de dag, waarop de kroonprins zijn 18e jaar bereikt, feestelijk vieren, vooral door volksspelen en illuminatien.

* **Meppel**, 1 Sept. Jl. donderdag is op de hoogte van Elburg in de Zuiderzee, een vaartuig met hout geladen, vermoedelijk door een rukwind omgeslagen. Eergister verspreidde zich hier de treurmare, dat het de praamschipper *R. Smit* van hier was. Volgens dit gerucht, dat maar al te waar schijnt te zijn, zijn de schipper, zijne echtgenoot, een twintigjarige zoon en drie kleine kinderen eene prooi der golven geworden; niemand is gered. Treurig lot van dit ijverig gezin en van de hier wonende ouders der vrouw, die mede in zeer droevige omstandigheden verkeeren.

* **Staphorst**, 1 Sept. Als een sprekend bewijs van de sterk toenemende bevolking en ontginning der woeste gronden aan de Dedemsvaart, kunnen wij berigten, dat aldaar twee nieuwe molens staan gebouwd te worden: de eene op de hoogte van Lutten, is reeds in aanbouw; en de tweede, waarvan de concessie verleend is, zal opgetrokken worden in de Bogt, in de nabijheid van den bakker *A. Vazen*.

* **Beilen**, 30 Aug. Als eene zeldzaamheid is ons medegedeeld, dat een zwerm van den bijenhouder *G. Heeling* te Zwiggelte, staande bij Nieuw-Dordrecht, gemeente Emmen, nog geen 20 dagen oud, eene zwaarte van wel 80 halve Nederlandsche ponden had gekregen; Het gewin der bijen moet alhier gunstig zijn.

* **Coevorden**, 31 Aug. De gisteren alhier gehogdene jaarmarkt was buitengewoon druk bezocht. Door gebrek aan wintervoeder genoodzaakt, was men wel van gedachten, dat er vrij wat vee ten verkoop zou worden aangeboden; doch door de menigte aanwezige kooplieden en overvloed van weide voor het tegenwoordige, werden hooger prijzen besteed dan in den laatsten tijd het geval was. Er waren ten verkoop aangeboden: 90 paarden, welke van f 35 tot f 130; 125 veulens, welke van f 20 tot f 50 en 260 koeijen, welke van f 25 tot f 90 hebben opgebragt.

KERK- EN SCHOOLNIEUWS.

De oudste der d. d. predikanten in ons land is de te Oosterend (Friesland) werkzame leeraar der Herv. gem. In 1799 aanvaardde hij zijne bediening te Gaastmeer en is dus op ruim 80jarigen leeftijd, 59 jaren als leeraar werkzaam geweest. Voor korten tijd is hij nog eenmaal in zijne eerste gem. opgetreden.

't Zandt, 28 Aug. Heden is bij den Kerkeraad dezer Herv. gemeente ontvangen de ingewachte definitieve beslissing van het prov. kerkbestuur van Overijssel, waarbij is vernietigd de door het classikaal bestuur van Appingadam gedane beroeping van Ds. *R. P. Gleveringa Hz.* te Wirdum; en zal nu weldra door den ijver en volharding des kerkeraads eene nieuwe benoeming en beroeping kunnen plaats hebben, en naar men hoopt, de vacature naar wensch der gemeente vervuld wezen.

INGEZONDEN STUKKEN.

Mijnheer de Redacteur der *Drenthsche en Asser Courant!*

UEd. gelieve in uw blad het onderstaande een plaatsje te gunnen.

De Brandassurantien worden algemeen voor nuttige instellingen gehouden, die bezitters van gebouwen en meubels bij verwaarborging eene zekere gerustheid geven van niet in eens door brand van het hunne beroofd te worden en alles verloren te hebben, dit neemt echter niet weg, dat de ziens- en handelwijze der onderscheidene Maatschappijen, derzelver Agenten en Taxateurs zeer verschillend is, waaruit groote zorg kan geboren worden; hetwelk men uit de volgende daadzaak zal kunnen ontwaren.

Volgens bekomen berigt, is door *K. Boeren* te Dalen het huis van *Albert Ensing* te Noordsleen, volgens eigene verklaring van den laatsgemelden aan den ondergeteekende gedaan, in de Tielsche Brandkas ingeschreven voor f 700; terwijl het gebouw, volgens mededeeling van deskundigen, geen f 200 waard zoude zijn.

De omgelegene bewoners zijn niet op hun gemak, waarvan ik, door Correspondent eener B. W. Maatschappij te zijn, het bewijs heb verkregen, en dit is niet het eenige geval, dat zich in diervoege voordoet, helaas maar al te veel!

Waren er middelen te vinden, om eene schrikbarende handeling als de boven omschrevene te kunnen beteugelen, hetzij door gouvernements of provinciale verordeningen van toezigt, men zou de Maatschappij eene weldaad bewijzen en menigeen, die thans in schrik en angst verkeert, van zijne bekommernis bevrijden.

UEd. Dw. dienaar
H. J. P. van der Wijck

Advertentien.

Getrouwd:

J. H. A. E. MEIJJES
van Amsterdam;
met
G. W. RAHDER.

Valkenheym bij Hoogeveen,
28 Aug. 1858.
Eenige kennisgeving.

gepolijst ivoor. Van een paar lijken die men uit de potten had gehaald bleef echter, zoodra zij met de buitenlucht in aanraking kwamen, niets over dan een zwart, hard als perkament vel. Twee dier zonderlinge graven zijn naar het museum van Fernambuc overgebragt; maar het heeft den oudheidkundigen aldaar niet mogen gelukken noch omtrent den ouderdom der doodenstad, noch omtrent den stam waartoe hare bewoners behoord hebben, met zekerheid te bepalen. Men heeft echter opgemerkt, dat een snoer om den hals van sommige dier potten geslagen was, afwisselend bestaande uit roode, witte en zwarte kralen. Men meent daarin eene soort van grafschrift te herkennen, althans aanduidingen omtrent de personen, wier overblijfselen in die potten of urnen werden bewaard.

Wie is meer, de Lasthebber of de Lastgever?

»Maak plaats!« zeide een lid van eene republiekeinsche deputatie, »wij zijn de vertegenwoordigers des volks« — »Maak zelf plaats!« schreeuwde een ruwe kerel uit den hoop, wij zijn het volk zelf!«

—

Een boer drukte bij het afscheid zijn onbarmhartigen landheer zoo hevig de hand, dat deze uitriep: »Kerel! gij drukt mij als een dorscher;« — »vergeef mij,« antwoordde de boer, ik meende een vlegel in de hand te hebben.«

Borg niet.

Borgen maakt zorgen — *totdat gij 't hebt, wanneer* gij 't hebt, *en zoo gij 't zult terug geven*, en zelfs ook de herinnering veroorzaakt u eene onaangename gewaarwording — De intressen eten dagelijks met ons uit denzelfden schotel. De rente heeft snelle voeten. Zij loopt reeds hoog alvorens men omziet, snelt voorwaarts bij dag en bij nacht, rust nimmer, slaapt nimmer en kent ook geen rustdag. Hetzij wij waken of slapen, de rente slaapt niet. — Het borgen heeft eene stiefmoeder, welker naam is: *verkoop uw goed*, en zij heeft eene dochter welker naam is: *geef 't goedkoop*, en deze heeft een broeder wiens naam is: *de deur uit*. Wacht u voor deze familie, en laat u in gemeenschap in, noch met de moeder, noch met de dochter, noch met den zoon. — Geleend geld is de beet van een adder. Wie door de vergiftige tand van een adder gewond wordt valt in slaap, en terwijl hij slaapt dringt het vergif ongestoord door al zijne ingewanden; — even zoo is 't met hem, die geld op rente ontvangt; eerst meent hij, dat hij eene weldaad is deelachtig geworden, maar komt weldra tot andere gedachten, want de rente dringt zijn geheel eigendom binnen, door al zijne zaken heen, en alles wordt verpand en met schulden bezwaard. — Drijf het vergif zoodra mogelijk weder naar buiten, want zoo lang gij 't binnen houdt, zult gij niet gezond en opgeruimd zijn, nimmer vooruit komen, maar verlamd zijn aan al uwe leden, tenzij gij te doen hebt met- en gevallen zijt in handen van hem, *die de dingen zoekt die boven zijn.*

—

De beroemde Amerikaansche paardentemmer heeft einde-

AAN DEN NAAMLOOZEN

BRIEVENSCHRIJVER

te KOEVORDEN

'tIs laag, zijn evenmensch in 't aangezigt te hoonen,
Doch 't eischt nog zek'ren moed, die m' ***onbeschaamdheid*** noemt;
Nog lager is 't, daarna der wereld te vertoonen,
Hoe m' op die laagheên, als op groote deugden, roemt;
Maar 't allerlaagst is hij, die (slechts zich zelf onteerend,)
Nog naamloos laster strooit, waar 't doel zijns haats verdween:
De nachtuil schuwt het licht, de booswicht mint het donker,
Zoo kent m' een ***zwarte ziel***, aan 't geen zij ***werkt***, alleen.

Koevorden, 30 Aug.

EEN HOORNDRAGER.

A. Tijmes,

Brood-, Koek- en Beschuitbakker te Beilen, verlangt, om dadelijk of met 14 dagen in dienst te treden, een ***KNECHT*** van eenige bekwaamheden.

Uit het land van Jhr. H. J. P. VAN DER WIJCK te Klencke, is op den 3 Augustus jl. eene ***ZWARTBONTE GUSTE KOE*** te zoek geraakt, met de merkbare teekenen van eene snee gelijk een zwaluwenstaart door het regter oor en met het brandmerk der letter E op den regter hoorn.

Bij ontmoeting der omschrevene KOE, zal men verpligtend het berigt daarvan ontvangen.

IN DE GEMEENTELIJKE SCHUTSTAL

te ***BEILEN*** bevinden zich:

1o. Eene ***zwartbonte PINK***, zijnde eene Vaars.

2o. Drie ***zwartbonte PINKEN***, zijnde eene Vaars en twee Ossen, welke tegen betaling der onkosten van voeder en advertentiegelden als anderzints, terug te bekomen zijn voor de eigenaren.

31 Augustus 1858.

De Burgemeester te Beilen,
DE VOS VAN STEENWIJK.

Opening der Vaart

naar APPELSCHA.

De Compagnons-vaart van ***GORREDIJK*** naar ***APPELSCHA*** zal met MAANDAG den 6 September a.s. weder voor de Scheepvaart ***geopend*** zijn.

Namens Heeren Compagnons,
B. PRAKKEN.

Uit de hand te koop

of TE HUUR:

Een zeer geschikt en wel ter nering staand ***Burger Woon-*** en ***Winkelhuizinge*** met TUINTJE en BLEEK, met daarachter staande groote geheel van steen gebouwde ***Grutterij*** en ***Pakhuis*** met 3 ZAADZOLDERS, PAARDENSTALLING en HOOIZOLDER, VRIJE VAART enz.

De ***Grutterij*** en ***Pakhuis*** te aanvaarden den 12 November 1858, het ***Huis*** etc. den 12 Mei 1859. Te bevragen bij den eigenaar B. BURLAGE te Heerenveen.

Op Maandag, 6 September e.k., des namiddags te 3 uur, publieke Verkoop van ***Aardappels*** en ***Boekweit*** bij de Molenwijk, Grietmanswijk en Meesterswijk te Smilde, ten verzoeke van J. A. SMEEDES.

Zamenkomst bij den Witterweg.

Assen den 1 September 1858.

A. W. VAN HOLTHE TOT ECHTEN,
Notaris.

Op Zaturdag den 4 September 1858, des middags te 2 uur, ten huize van JAN POORT aan de Norgervaart,

verkooping van de ***VIERDE BOEKWEIT*** voor Mevrouw de Weduwe TONCKENS, van de ***VEENEN*** op de Norgervaart; ***alsmede van de Veenen, gelegen bij het eerste gesticht te Veenhuizen.***

Notaris H. H. VAN LIER.

GROOTE BOELDAG.

De Notaris A. J. C. TELLEGEN te Smilde, zal op Vrijdag den 10 September a.s., precies te 9 uur te beginnen, ten verzoeke van de Erven van wijlen WIETSE S. DE VRIES aldaar, ten diens sterfhuize in het openbaar verkoopen:

3 ***PAARDEN***, ruim 20 ***KOEIJEN***, 3 ***VARKENS*** en verdere

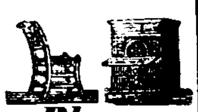

levende HAVE, ***Boerenwagens***, ***Ploegen***, ***Eggen***, ***Karn*** en verdere ***Bouw- en Melkgereedschappen***, **HUISMEUBELEN**, als ***Kabinetten***, ***Bedden***, een staande en twee Vriesche ***Klokken***, ***Tafels***, ***Stoelen*** en meerdere ***Inboedel.***

Genoemde Notaris zal op Maandag den 13 dezer maand, des namiddags te 4 uur, ten huize van H. DE VROOME aan de van Lierswijk te Smilde, ten verzoeke als voren, in het openbaar verkoopen:

Vier bunders ***BOEKWEIT***, te veld staande in het Kolonieveld, gemeente Norg, en ***drie*** bunders ***Boekweit***, te veld staande op de Molenwijk te Smilde.

BURGERLIJKE STAND.

BEILEN, 1—31 Aug. Geb. Jannes, z. van J. Popping en A. Snieder; Aaltje, d. van J. Bijl en G. Smeenge; Jan, z. van J. Spallink en A. van der Sleen; Eefje, d. van R. Stikel en A. Reinds; Hillichje, d. van K. Starken en G. Hollander; Jacob, z. van Albt Vreriks en H. Slomp. — Overl. Jan Kelder, 12 j. en 6 m.; Jantje ten Berge, vr. van G. Kelder, 50 j. en 8 m.; Annechien Snieder, vr. van J. Popping, 29 j. en 7 m.; Lammichje Hilberts, 1 j. en 12 d; Jan Weurding, 10 m.; Egbert Knecht, echtgenoot van Maria van Scheele, 37 j. en 9 m.

SMILDE, 22—29 Aug. Ondert. Klaas Nolles met Kornelisje Dik. — Bev. H. Dassen geb. Smidt, van z.; K. K. Staal geb. Steekstra, van z.; J. W. Kolthoff geb. Boomgaard, van d.; A. R. Doek geb. Vos, van d.; A. Moes geb. Postma, van d.; J. W. van Diggelen geb. Heidema, van z.; B. Hoogeveen geb. Wold, van z. — Overl. Anna Willems Eefting, gehuwd met Albert Mast, $58\frac{1}{2}$ j.; Willemtje Snippe, 4 j; een levenloos kind van Lambert Stoker en Geertje Brunsting.

MARKTBERIGTEN.

GRONINGEN, 31 Aug.

Tarwe, 1856,	70 ℔	*f*	0-00
— Oml, 1857,	70	-	7-60
— dito	72	-	8-00
— Old.	70	-	7-40
— dito	74	-	8-20
Rogge, N. Inl.	68	-	6-05
— dito	70	-	6-35
— dito	70	-	6-45
Haver, dikke	40	-	3-80
— dito	42	-	4-00
— Voer	36	-	3-70
— dito	40	-	4-10
— Zwarte	36	-	3-20
— dito	38	-	3-50

Garst, N. Winter	54 ℔	*f*	4-55
— dito	56	-	4-85
— „ Zomer	56	-	0-00
— „ Knobbe	60	-	5-00
Boekweit, Zand	64	-	6-15
— dito	66	-	6-55
— n. Zwarte	66	-	6-35
— Veen	64	-	5-85
Paardeboonen *f*		7-50 a	7-85
Groene Erwt.		- 0-00 a	00.00
Graauwe dito.		- 0-00 a	00-00
Koolzaad		- 12-00 a	13-75
Gort, grove		- 8-25 a	8-50
— parel		- 10-50 a	12-00
Olie, raap p. v.		- 43-50 a	00-—
Boter, 1e soort		- 43-50 a	00-00
— 2e „		- 40-00 a	41-00

Tarwe nagenoeg in een doen. — Rogge als voren afgaande. — Boekweit meer gevraagd en iets hooger verkocht. — Gerst ruim prijshoudend. — Haver minder begeerd en niet dan iets lager te plaatsen — Boonen wel zoo aangenaam. — Koolzaad tot vorige prijzen slepend afgaande. — Mostaardzaad zeer ongelijk van kwaliteit, wordt als genoteerd naar deugd verkocht.

Steenwijk, 30 Aug. Rogge f 6,35 a f 6,90 — Boekweit f 0.00 a f 0.00. Boter per $\frac{1}{8}$ vat f 20.00 a 23,00.

Oldemarkt, 28 Aug. Boter $\frac{1}{4}$ v. f 48.00 a 00.00.

Heerenveen, 28 Aug. Rogge f 6.25. Boter per $\frac{1}{4}$ v. f 48.50.

Noordwolde, 26 Aug. Rogge f 6.00 a 6.50. Boekweit f 7 00 a 0.00. Boter per Ned. pond f 0.88 a 0.94.

Oosterwolde, 30 Aug. Rogge f 6.00 tot f 6.40. — Zandboekweit f 7.10 a f 0.00. — Veenboekweit f 6.25 a f 7.00.

Smilde, 1 Sept. Rogge f 6.40 a f 6,—. — Boekweit f 7.05 a f 6.25. — Aardappels f 1 80 a f 1.50.

Hoogeveen, 31 Aug. Rogge: hoogste f 6,40, laagste f 6,20. Boekweit: hoogste f 6.25, laagste f 6,00. — Haver: hoogste f 4.25, laagste f 4,00. Boter per Ned. pd. hoogste f 1.10 laagste f 1.00; per $\frac{1}{4}$ vat hoogste f 44.00, laagste f 40—. Roggebrood de 6 Ned. ponden f 0.45; de 3 Ned. ponden f $0{,}22^5$.

Coevorden, 30 Aug. Rogge f 6.00 a f 6.10. Boekweit f 6.60 a f 6.80. Boter per ned. pd. f 0.80.

AMSTERDAM, 30 Aug. Zwolsche BOTER f 47 a 50. — Kamper-Eilands HOOI f 37 a f 40. — TARWE bij gerijven in een doen; 135 ℔ nieuwe witbonte Poolsche f 335, 336, 340; 133, 134 ℔ bonte dito f 320, 330; 132 ℔ dito f 314. — ROGGE met goeden handel, ongedroogde tot iets hoogere, gedroogde tot vorige prijzen; 126 ℔ Pruissische f 190; 124 ℔ Zweedsche f 185; 117, 118, 119 ℔ Petersburger f 170, 172, 174; 112, 113 ℔ dito f 157 veilingscondition; 119 ℔ Archangel f 174. — GARST in een doen; 111 ℔ Rostocker f 170. — BOEKWEIT prijshoudend met meer omgang; 120, 121, 122, 124 ℔ Amersfoortsche f 225, 228, 231, 237; 124 ℔ Holsteinsche f 232. Van nieuwe Holsteinsche, gewas 1858 was een partijtje aangevoerd; de kwaliteit liet, in verhouding van gewas van vorig jaar, veel te wenschen over; op 120 ℔ is het verkocht tot f 225. Nieuwe Inlandsche niet aangevoerd. — KOOLZAAD bij voorgaanden marktdag op Sept. £ $\frac{1}{2}$ lager, op de latere maanden £ $\frac{1}{2}$ hooger; Noord-Hollandsch f $14\frac{1}{8}$; op 9 vaten Olie in Sept. £ 80; Oct $81\frac{1}{2}$; Nov. £ $82\frac{1}{2}$. — LIJNZAAD in een doen; 101/7 ℔ Riga in veiling f $9\frac{1}{2}$, 10. — RAAPOLIE dadelijk onveranderd, op levering niet williger; op 6 weken f $45\frac{3}{4}$; Vliegend f $44\frac{1}{2}$; 1o. Sept. f 44, $43\frac{3}{4}$; Oct. $44\frac{5}{8}$, $\frac{1}{4}$; Nov. f $45\frac{1}{4}$, $44\frac{3}{4}$; Dec. f $45\frac{3}{4}$, $\frac{1}{4}$. — LIJNOLIE flaauw; op 6 weken f 35; Vliegend f $33\frac{3}{4}$; 1o September f 33, Oct. f $33\frac{3}{4}$, $\frac{1}{2}$; Nov. f $34\frac{1}{4}$, 34; Dec. f $34\frac{1}{2}$, $\frac{1}{4}$. — HENNEPOLIE op 6/w. f $39\frac{3}{4}$; Vliegend $38\frac{1}{2}$. — RAAPKOEKEN per 1040 stuks f 92 a f 97. — LIJNKOEKEN per 104 stuks f $11\frac{1}{2}$ a f $14\frac{1}{2}$.

SCHIEDAM, 28 Aug. MOUTWIJN f $17\frac{1}{2}$ per vat contant, met veel handel. — JENEVER 100 pct. Amst. proef f 21 a f $21\frac{1}{2}$ per vat contant bij partij.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 31 Aug. Aan de markt was heden een tamelijke aanvoer van runderen en was de handel iets driftiger dan in de laatste weken het geval is geweest; van schapen was de markt vrij goed voorzien; van varkens was een ruime aanvoer met tamelijken handel, in de prijzen van een en ander is weinig verandering.

LEEUWARDEN, 27 Aug. Aangevoerd 800 a 900 runderen, waarvan 200 vetten, de overigen melk-, kalf- en varekoeijen; 200 kalveren; circa 500 schapen en ongeveer 200 varkens en biggen, alsmede eenige goede werkpaarden; in alle soorten was de handel vlugger dan de vorige week.

LONDEN, 30 Aug. De aanvoer ter veemarkt bestond uit 5836 runderen, 330 kalveren en 26,470 schapen; die allen iets lager in prijs waren.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, 1858.

	pCt.	30 Aug.	31 Aug.
Nederl. W.S.	$2\frac{1}{2}$	$64\frac{15}{16}$	$64\frac{7}{8}$
—	3	$77\frac{3}{8}$	$77\frac{9}{16}$
—	4	99	99
Amort. Synd.	$3\frac{1}{2}$	$93\frac{7}{8}$	94
Handelm.	$4\frac{1}{2}$	$138\frac{1}{2}$	$138\frac{7}{8}$
O. I. Leening	4		
Aand. H. Spw.			
— R. —	$4\frac{1}{2}$		$101\frac{1}{8}$
Ned. B.			
Maats. Weld.		$62\frac{1}{8}$	
Rusland,			
Obl Hope	5	$106\frac{5}{8}$	$106\frac{3}{4}$
Dito 1831/33	5	$92\frac{1}{8}$	$92\frac{1}{8}$
Cert. 1840	4	$87\frac{3}{16}$	
— Stieglitz	4	$87\frac{1}{8}$	$87\frac{1}{8}$
— Nieuwe	4		
— 5e Serie	5	$98\frac{11}{16}$	
— 1855 6eS,	5	$102\frac{5}{16}$	$102\frac{3}{8}$
— van Ass.	6		$66\frac{7}{8}$

	pCt.	30 Aug.	31 Aug.
Polen,			
Aand. fl 500	*f*	$154\frac{1}{2}$	$154\frac{1}{2}$
Obl.	4	$82\frac{9}{16}$	$82\frac{9}{16}$
Spanje, Obl.	$1\frac{1}{2}$	$28\frac{7}{16}$	$28\frac{1}{2}$
Obligatien	3		45
Binnenl.	3	$39\frac{3}{8}$	$39\frac{7}{16}$
Amortisable		$10\frac{1}{16}$	
Bewijz. Coup.			$5\frac{1}{4}$
Oostenrijk,			
Oblig. Goll	5	$77\frac{1}{2}$	
— —	4	62	62
— Metal.	5	$76\frac{1}{8}$	$76\frac{7}{16}$
— Rente A.	5	87	$87\frac{1}{4}$
— Nation.	5	77	$77\frac{1}{4}$
— —	$2\frac{1}{2}$	$39\frac{1}{8}$	$39\frac{3}{16}$
Belgie, Cert.	$2\frac{1}{2}$		
Rothschild	$2\frac{1}{2}$	$53\frac{1}{16}$	$53\frac{1}{4}$
Portug., Obl.	3	$47\frac{3}{8}$	$47\frac{3}{8}$
Brazilien	5	$100\frac{1}{8}$	$100\frac{1}{8}$
Weener aandeelen	4	$325\frac{1}{2}$	$327\frac{1}{2}$

30 Aug. De markt leverde weder weinig bijzonders op; alleen voor de Aandeelen Handel-Maatschappij werden beter prijzen bedongen

31 Aug. De markt was algemeen willig gestemd, inzonderheid met betrekking tot de Oostenrijksche fondsen.

De Aandeelen Handel-Maatschappij, die op nieuw belangrijk gerezen zijn, konden zich door winstnemingen op hun verhoogd standpunt niet handhaven, ofschoon zij toch altijd nog hooger dan gisteren sluiten; de gunstige verwachtingen van de koffijveiling is oorzaak der rijzende beweging.

---

lijk zijne kunst aan het publiek medegedeeld. Die verwacht heeft een geheim te vernemen, dat als een toovermiddel op een paard werkt, zal zich bedrogen vinden. Het temmen van paarden blijft eene kunst, en er zal altijd veel blijven afhangen van den man, die de kunst uitoefent. Rareij heeft een beter inzigt in de geheimenissen der natuur van het paard gekregen dan een zijner voorgangers, en wijst e:nen meer zekeren en korter weg aan. Men moet ook het temmen van paarden niet verwarren met het dresseren of afrigten. Als het paard getemd is, dat wil zeggen, als het den teugel en den ruiter toelaat, dan begint de taak van den pikeur, volgens de bekende leerwijze, en daartoe wordt tijd vereischt, want men moet niet alleen het paard leeren gehoorzamen, maar zijne ledematen zoodanig door oefening buigzaam maken dat het dier in staat is te gehoorzamen. Doch dat is niet het onderwerp dat Rareij behandelt. De kunst, waardoor hij boven allen uitmunt, is het temmen van wilde en weêrspannige paarden.

Hij heeft zijne leer op drie grondstellingen gebouwd:

1o. Het paard is van nature, noch kwaadwillig, noch weêrspannig, maar voldoet gaarne aan elken eisch, wanneer die slechts volkomen door hem begrepen en op eene wijze gedaan wordt, welke niet in strijd is met zijne natuur.

2o. Het paard heeft geen bewustzijn van zijne kracht, en kan derhalve zonder geweld naar onzen wil geleid worden.

3o. Het is eene instinktmatige eigenschap van het paard, alle hem nieuwe of onbekende voorwerpen met den neus te toetsen. Hieraan te gemoet komende, kunnen wij het aan alles gewennen en elk voorwerp voor, bij of op hetzelve plaatsen, zonder dat hij er bang voor wordt, mits daardoor aan het dier geen pijn veroorzaakt worde.

De opmerking van deze drie eigenschappen is eigenlijk niet nieuw; maar in de opvatting vooral van de derde eigenschap zit de ontdekking. Men heeft vroeger gemeend, dat de zucht der paarden om alles te besnuffelen ten doel had, de voorwerpen te beruiken, en daarom heeft men op de reukorganen van het paard gewerkt, door het inblazen van den adem en het voorhouden van sterk riekende dingen, doch te vergeefs. Rareij heeft dit anders leeren inzien: hij heeft ontdekt, dat het daard snuffelt om te betasten, omdat juist de neus het eenige ligchaamsdeel is, waarmede het iets met een fijner gevoel kan aantasten en aanraken, en aan het paard de lange voelharen, waarmede de neus bedekt is, ook hiertoe door de natuur gegeven zijn.

Jongstleden Dingsdag was het aantal bezoekers in den Zoölogischen tuin te Antwerpen buitengewoon groot. Een der wandelaars, ziende, dat vele personen aan den olifant gebak en versnaperingen gaven, naderde op zijne beurt en reikte den olifant insgelijks iets toe. Weldra echter bespeurde het dier, dat hij in plaats van eene lekkernij een steen had gekregen. Uit voorzigtigheid had de bezoeker zich terstond verwijderd. Toen hij echter later weder voorbij den olifant kwam, herkende deze den bedrieger en wierp hem den steen met zooveel kracht tegen het hoofd, dat het bloed hem uit neus en mond stroomde.

GEDRUKT BIJ **GRATAMA** te ASSEN.